

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Helse- og omsorgsdepartementet

e-post: postmottak@hod.dep.no

Helseavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 Oslo
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.: 13/5286
Deres dato: 24.10.2014
Vår ref.: 2014/20793-2 H-SHT
Saksbehandler: Bjørg C. Langeland
Direktetelefon: 22 00 39 49

Dato: 18.01.2015

Merknader til høringsnotat - kontaktlege i spesialisthelsetjenesten

Fylkesmannen i Oslo og Akershus viser til høringen om kontaktlege i spesialisthelsetjenesten, ved høringsbrev datert 24. oktober 2014 og tilhørende høringsnotat.

Vi legger til grunn at pasienter som skal til vurdering/utredning eller behandling i spesialisthelsetjenesten ønsker rask hjelp av høy faglig kvalitet. De ønsker som oftest fortløpende informasjon, noe de i dag har et rettslig krav på, og de vil være delaktige i beslutninger som angår dem selv. Vi forutsetter videre at de fleste ønsker å forholde seg til færrest mulig "hjelpere" og å ha faste kontaktpersoner de kan henvende seg til, når de måtte ha spørsmål om tilstand og behandling. Dette gjelder uansett om de har en såkalt alvorlig lidelse eller ikke, jf. drøftingen i høringsnotatet.

Spesialisthelsetjenesten har i henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 2-2 en plikt til å yte forsvarlige tjenester, og til å tilrettelegge sine tjenester «*slik at den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert tjenestetilbud.*»

Intensjonen med forslaget om kontaktlege, og profesjonsnøytral kontaktperson innen rus- og psykiatri, er god, og funksjonene som foreslås lagt til kontaktlegen må ivaretas. Fylkesmannen i Oslo og Akershus er imidlertid i tvil om forslaget om lovfesting av en kontaktlege er hensiktsmessig, og om den foreslåtte ordningen vil fungere i praksis. Slik vi leser forslaget, er det en moderert videreføring av bestemmelsen om pasientansvarlig lege, som viste seg å ikke fungere.

Spesialisthelsetjenesten har en plikt til å oppnevne koordinator, jf spesialisthelsetjenesteloven § 2-5 a. Ifølge dagens bestemmelser bør koordinator være lege. Det er i forbindelse med innføringen av pakkeforløp for kreft, også innført såkalte "forløpskoordinatore".

I tillegg til dette har sykehuset plikt til å utpeke både journalansvarlig (journalforskriften § 6) og informasjonsansvarlig (helsepersonelloven § 10).

Det medisinskfaglige ansvaret for utredning, behandling og oppfølging hos den enkelte pasient ligger hos behandlingsansvarlig lege. På systemnivå ligger ansvaret hos avdelingsleder/-sjef, en eventuell klinikk-/divisjonsleder og øverst sykehusets/helseforetakets direktør.

Innføringen av ”kontaktlege” i tillegg til de allerede etablerte funksjonene/ansvarlige vil etter Fylkesmannens vurdering medføre flere enkeltstående funksjoner med til dels overlappende oppgaver. Det er uklart for oss, og vi frykter også for pasientene og brukerne, hvilket ansvar som vil ligge til de enkelte funksjonene/rollene. Spesielt vanskelig framstår grenseoppgangen mellom det faglige ansvar for behandlingen av pasienten som behandlende lege/ansvarlig lege har, sett i relasjon til journalansvarlig og informasjonsansvarlig, og de rollene/oppgavene som kontaktlegen er ment å ha. Vi finner grunnlag for å stille spørsmål ved om behandlende lege er tenkt å fritas for de oppgavene de i dag innehar, eller skal denne forsikre seg om at oppgavene blir ivaretatt?

Den foreslåtte kontaktlegeordningen kan medføre

- oppsplitting/ pulverisering av ansvar
- uklare ansvar- og myndighetsforhold knyttet til medisinskfaglige spørsmål
 - hvem som egentlig er behandlingsansvarlig til enhver tid, og som har myndighet til å beslutte valg av helsehjelp
 - hvem som har kompetanse til å gi faglig god informasjon, og plikt til å gi informasjonen i henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 3-11, jf helsepersonelloven 10
- inngripen i helseforetakenes frihet til selv å organisere seg på en hensiktsmessig måte
- kan gi falske forhåpninger til pasienter/brukere om tilgjengelighet til kontaktlegen og dennes myndighet
- flere personer å forholde seg til for pasienten/brukeren

Fylkesmannen i Oslo og Akershus mener at de primæroppgavene som kontaktlegen er tenkt å inneha, tilgjengelighet for pasient/bruker, gi informasjon og ha en rolle i behandlingsteamet for å sikre kontinuiteten i pasientforløpet, må ivaretas uten å lovfeste en kontaktlegefunksjon.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus anser forløpstenkningen og innføring av forløpskoordinatorer på utvalgte områder som et godt svar på pasienters behov.

Vår oppfatning er at de oppgaver som er tenkt tillagt kontaktlegen, allerede er godt ivaretatt med dagens lovgivning.

Vi foreslår at bestemmelsen om koordinator i spesialisthelsetjenesteloven § 2-5 a bør vurderes revidert, med tanke på hvilke vilkår som må foreligge for at dette skal oppnevnes. Det bør også vurderes om denne ordningen bør bli regulert som en rettighet etter pasient- og brukerrettighetsloven.

Med hilsen

Petter Schou
fylkeslege

Bjørg C. Langeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.

